

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i.. / 1
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	5
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Juan Frau Munar juan.frau@uib.es	15:30	16:30	Dilluns	27/09/2010	30/06/2011	QF-108
Guadalupe Ortega Dorador	18:00	19:00	Dimecres	03/11/2010	30/03/2011	per determinar. IMPRESINDIBLE CONCERTAR CITA PRÈVIA AL MAIL : gugadorador@yahoo.es o bé a través de Campus Extens

Contextualització

El Màster de Formació del Professorat està enmarcat dins la normativa actual vigent a Europa per a l'obtenció d'una titulació que habilita als estudiants per a exercir la professió docent. Dins d'aquest estudis al Bloc Específic trobem l'assignatura de Didàctica Específica . Metodologia i recursos.

Assignatura de vital importància ja que ens indica el mètode per aconseguir una bona funció de professorat , és a dir, d'aprendre a transmetre un missatge educatiu de foma correcta i exitosa.

Requisits

A més dels requisits legals que exigeix la normativa vigent per poder accedir en aquest estudis, se especifiquen els següents:

Per tal de obtenir una qualificació positiva a l'assignatura convé tenir present els requisits essencials i els recomanables.

Guia docent

Els que apareixen a requisits essencials son requisit sinequanone per poder obtenir valoració positiva de l'assignatura. Els que es detallen a recomanables ajuden a perfilar la nota final de l'assignatura sempre que s'hagui complert els requisits essencials.

Essencials

L'assistència obligatòria del 80% de les classes presencials.

La realització d'un control d'avaluació (el 17/01/2010). En cas concòrrer qualquna circumstància especial que no permeti realitzar el control el dia previst es podrà disposar d'un dia, el darrer dia de classe de l'assignatura(dia 2 de febrer del 2011) per poder fer la recuperació del 1er. control. En cas de que no es pugui assistir el dia 2 /02/2011 s'haurà de cercar espai a una hora de tutoria per poder recuperar. També podran lliurar aquest dia els treballs que manquin, però en aquest cas només podran obtenir ,com a màxima nota d'aquest treball, un 5.5

La presentació de les fitxes individuals i del treball grupal.

Tot el grup obtindrà la mateixa nota.

Totes les activitats s'hauran de lliurar a Campus Extens i en paper. També les intervencions als Fòrums.

Tots els treballs hauran d'explicitar les cites, referències i bibliografia emprada.

Recomanables

La participació activa* als Fòrums. (* activa vol dir amb aportacions creatives, no es poden limitar a reiterar "estic d'acord amb els meus companys".) També s'han de lliurar per escrit.

Competències

Específiques

- * Saber transformar els curriculumns en programes d'activitats. .
- * Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia) adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament/aprenentatge als mòduls propis de l'especialitat de Tecnologia de Serveis. .
- * Adquirir criteris i destreses per la selecció o elaboració de recursos didàctics .
- * Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, habilitats i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten a l'aprenentatge. .
- * Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que considerin la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa i orientadora a les diferents característiques personals i col·lectives .
- * Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afectin l'alumnat amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge. .
- * Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, basant-se en el treball individual i cooperatiu, facilitin l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació en valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte als drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental .
- * Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula i desenvolupar estratègies adequades per estimular l'esforç, promoure l'aprenentatge autònom, la confiança i les iniciatives personals, així com fomentar un clima positiu de convivència .
- * Relacionar els continguts de l'àrea o matèria amb les altres, amb l'objectiu de desenvolupar experiències interdisciplinars. .
- * Conèixer els recursos educatius, especialment els relacionats amb les TIC, així com la seva utilització per recolçar les activitats d'ensenyament i aprenentatge. .

Guia docent

- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la tasca docent. .

Genèriques

- * Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament/aprenentatge que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, tenint en compte el nivell i la formació prèvia dels estudiants així com la seva orientació tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre. .
- * Recerca, obtenció, processament i comunicació d'informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformant-la en coneixement i aplicant-la als processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies de cada especialitat. .
- * Concretar el currículum al centre docent on s'ha d'impartir participant en la seva planificació col·lectiva; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants. .
- * Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat d'aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personal. .
- * Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessaris per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i afrontar problemes de disciplina i resolució de conflictes. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Per tal d'assolir les competències proposades es treballaran els continguts que a continuació es detallen.

Continguts temàtics

1. ELS MODELS DIDÀCTICS

Base històrica Definició de Didàctica i Metodologia..Descripció dels diferents tipus d'ensenyament i d'aprenentatge.

2. TRANSPOSICIÓ DIDÀCTICA

És la transformació d'una selecció adequada de continguts curriculars, en continguts ensenyables i assimilables pels nostres alumnes.

3. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES PER L'ENSENYAMENT I APRENENTATGE DELS DIFERENTS TIPUS DE CONTINGUTS : CONCEPTUALS, PROCEDIMENTALS I ACTITUDINALS.

Què s'ha de fer per potenciar l'aprenentatge dels diferents continguts, segons el grup, l'activitat, ...

4. ÀNALISI DE NECESSITATS FORMATIVES

Anàlisi, valoració i propostes d'acció per detectar i especificar les necessitats de formació que tenim els docents per tal d'apropar-nos cada vegada més a un nivell competencial òptim i poder gaudir d'un bon èxit escolar.També és imprescindible adquirir una bona formació en habilitats socials per tal de gaudir d'un grapat de recursos per millorar el nostre benestar a l'aula i al centre.

5. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

Recerca i elaboració d'una sèrie de recursos i estratègies per aconseguir que els alumnes puguin desenvolupar d'habilitats que els capaciti per a resoldre diferents problemes.

6. TIPUS D'ACTIVITATS : DISSENY, SELECCIÓ I SEQÜENCIACIÓ

Què, com i quan ensenyar.

7. ORGANITZACIÓ DEL TREBALL DOCENT A L'AULA

Programació d'aula.

8. LA COMUNICACIÓ A L'AULA

Analitzar tots els elements que intervenen al procés de la comunicació i planificar estratègies adequades per tal d'aconseguir que aquest procés obtengui un òptim rendiment, optimitzant -lo.

Estudi de possibles situacions reals i casos. Resolució de conflictes i mediació.

9. ANÀLISI, ELABORACIÓ I ÚS DE RECURSOS (MATERIALS, MEDIOS AUDIOVISUALS, TICS, ...)

Valorar la necessitat d'elaborar diversos materials pels alumnes.

10. EL CONTEXT COM A RECURS

Fer del context específic de cada aula una eina per al desenvolupament de la socialització.

11. ESPAIS, EQUIPAMENTS

Conèixer i optimitzar els espais i equipaments dels que se disposen.

12. L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT EN LA METODOLOGIA

Aprendre a atendre a la diversitat del alumnat que tenim i saber elaborar les corresponents ACT'S.

Metodologia docent

Per tal que els professors construixin el coneixement professional la metodologia emprada a classe serà variada, essent una part important de les hores presencials dedicades a les classes magistrals. També es faran activitats al aula.

Els agrupaments seran flexibles.

Es demanarà als assistents que explicitin les seves idees i coneixements previs, afavorint els processos de reflexió i investigació.

També el paper del professor que imparteix l'assignatura ha d'ésser a la vegada, la d'una dinamitzadora que plantegi situacions on s'explicitin les idees prèvies i els interrogants, punt de partida per a la reflexió crítica i la recerca.

Volum de treball

El volum de treball es calcularà d'una part la feina presencial i d'altra la feina no presencial.

La feina que es fa a l'aula suposa aproximadament un 30% del total i la no presencial un 70%. Pel que fa la nota suposen un 50% cadascuna d'elles, ja que la feina no presencial es fa en grup i la càrrega és menor que la feina personal. Per tant tenen el mateix pes sobre la nota.

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

A l'aula se faran activitats per tal de recolzar els continguts treballats: emplenat i fent un grapat d'activitats. Les fitxes es donaran a classe. Es té previst fer unes 8 fitxes, de duració variable ja que n'hi ha que són gràfiques i d'altres escrites.

4 de les hores presencials es dedicaran a la realització de controls d'avaluació/recuperació.(17/01/11 i 02/02/2011).

Els dies 24 i 26 de gener del 2011 es dedicaran a les activitats de simulació.

Activitats de treball presencial (1,5 crèdits, 37,5 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	emplenat de fitxes, preguntes o activitats	Grup gran (G)	Afavorir la captació i memorització dels conceptes explicats a classe. Explicació teòrica i donar temps per posada en comú i emplenat dels exercicis. Posada en comú i conclusió	37.5

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (3,5 crèdits, 87,5 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	role-playing	Fer un assaig de les situacions que es trobaran a les aules quan comencin la fase de pràctiques i posteriorment.Després de explicar la teoria es faran els agrupaments, preferentment i sempre que es pugui fer per mantenir l'equilibri entre els grups,per especialitats de carrera. Els grups hauran de realitzar una activitat de transposició didàctica sobre una unitat que els triaran. S'ha de especificar el tipus d'activitat, el nivell, el contexte, hores de dedicació, forma d'avaluar, així com elaborar una ACI amb un informe fictici que se'ls donarà.Elaboraran el corresponent informe per entregar i preparen la simulació.En cada cas la situació específica variarà i hauran d'aplicar les diferents tècniques estudiades per tal d'aconseguir el seu objectiu.Es valorarà la presentació, la capacitat de resoldre situacions i la correcció acadèmica.	87.5

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

És obligatori fer el control teòric individual així com l'activitat de la simulació, que és grupal.

Els treballs i fitxes s'han d'enviar per Campus Extens i en paper.

És recomanable una participació activa als Fòrums.

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

La puntualitat en el lliurament dels treballs.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

empenat de fitxes, preguntes o activitats

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Afavorir la captació i memorització dels conceptes explicats a classe. Explicació teòrica i donar temps per posada en comú i empenat dels exercicis. Posada en comú i conclusió
Criteria d'avaluació	Definir els diferents mètodes d'ensenyament. Identificar els seus components així com les variables que es poden presentar. Definir els principals termes bàsics de la Metodologia. Conèixer les principals teories de l'aprenentatge. Dissenyar estratègies per evitar les dificultats d'aprenentatge. Estratègies d'ensenyament per afavorir el aprenentatge significatiu. Enumerar els problemes que poden afectar els docents i les principals estratègies per evitar-ho. Enumerar els principals tipus de rols dels alumnes i les situacions que provoquen. Elaborar estratègies per afavorir la comunicació a l'aula. Saber transformar els continguts curriculars teòrics en continguts ensenyables i aprofitables pels alumnes. Discernir les millors condicions per aconseguir l'èxit al procés d'ensenyament-aprenentatge.

Percentatge de la qualificació final: 50%

role-playing

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Fer un assaig de les situacions que es trobaran a les aules quan comencin la fase de pràctiques i posteriorment. Després de explicar la teoria es faran els agrupaments, preferentment i sempre que es pugui fer per mantenir l'equilibri entre els grups, per especialitats de carrera. Els grups hauran de realitzar una activitat de transposició didàctica sobre una unitat que els triaran. S'ha de especificar el tipus d'activitat, el nivell, el contexte, hores de dedicació, forma d'avaluar, així com elaborar una ACI amb un informe fictici que se'ls donarà. Elaboraran el corresponent informe per entregar i preparen la simulació. En cada cas la situació específica variarà i hauran d'aplicar les diferents tècniques estudiades per tal d'aconseguir el seu objectiu. Es valorarà la presentació, la capacitat de resoldre situacions i la correcció acadèmica.
Criteria d'avaluació	L'informe ha d'ésser elaborat seguint les normes estudiades a classe, el més paregut possible a una programació d'aula. Activitat de Transposició Didàctica. Es triarà un tema, i s'han de indicar: nivell, activitats, hores, forma d'avaluació i tipus. Amb un informe de competències curriculars elaboraran una ACI. Aquest tema serà preparat

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

per fer una simulació a classe. Es farà el repartiment de papers en un sorteig i la resta de la classe representaran un rol tipificat de conductes disruptives habituals a l'aula.

Es valorarà l'informe entregat com a part teòrica i la part pràctica, dels alumnes que actuaran com a professors i els que faran d'alumnes. Acada simulació hi haurà una nota segons els rols i després, juntament amb l'autoevaluació, s'obtindrà una única nota d'aquesta activitat de rol-playing.

Es puntuarà l'adequació a cada rol i la capacitat de resoldre les situacions que es plantejaran aplicant els conceptes estudiats a classe.

Aquesta activitat tindrà un apartat d'autoavaluació, i té una doble finalitat: que els futurs professors puguin posar en pràctica una activitat habitual a la nostra feina i que els altres aprenguin a tenir unes pautes per fer avaluacions.

Saber transformar els continguts curriculars en continguts ensenyables i aprofitables pels alumnes.

Aplicar al cas concret de la simulació les millors condicions per aconseguir l'èxit al procés.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

INTRODUCCIÓ:

La bibliografia adjunta serveix pel desenvolupament del temari.

A la bibliografia Bàsica trobareu la que vos ajudarà al desenvolupament dels continguts, un complement ideal per al material que s'utilitzarà a l'aula i a la bibliografia complementària aquella que es podrà emprar per ampliar continguts i preparar les classes.

A altres recursos teniu revistes i adreces web per recolçar el temari.

Com a material es disposarà del ús de portàtils, transparències, fotocòpies, guix i pissarra, enregistratora. Sense deixar de banda qualsevol altre material que pugui ésser utilitzat.

Bibliografia bàsica

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- ALONSO et. Al (1994) Los estilos de aprendizaje: procedimientos de diagnóstico y mejora. Ed. Mensajero.
- ALONSO TAPIA, J. (1994) Motivación y aprendizaje en el aula. Cómo enseñar a pensar. Madrid. Santillana.
- ARNAL, J. DEL RINCÓN, D. Y LA TORRE, M.A. (1994) Investigación educativa. Fundamentos y metodología. Barcelona Ed.Labor
- ATKINSON, T. Y CLAXTON, G. (2002) El profesor intuitivo. Barcelona. Octaedro.
- AVANZINI, G. (1985) Inmovilismo e innovación en la escuela. Barcelona. Oikos-Tau.
- BATTLORI, R.; GÓMEZ, A.E.; OLLER, M I PAGÈS, J. (2004) De la teoría ... a l'aula : la formació dels Mestres i l'ensenyament de les Ciències Socials. Barcelona. Rosa Sensat.
- BELMONTE, M. (1997) Mapas conceptuales y uves de Gowin. Técnicas para todas las áreas de las Enseñanzas Medias. Bilbao. Ed. Mensajero.
- BELTRÁN, J. (1996) Procesos, estrategias y técnicas de aprendizaje. Madrid. Síntesis.
- BERNAD, J.A. (2000). Modelo cognitivo de evaluación educativa. Madrid. Narcea.
- BERNARDO CARRASCO, J. (1995). Técnicas y recursos para el desarrollo de las clases. Madrid: Rialp.
- BERNARDO CARRASCO, J. (1997). Hacia una enseñanza eficaz. Madrid: Rialp
- BIDDLE, B.J.; GOOD, T.L. ;GOODSON, I.F. (2000) La enseñanza y los profesores. Tomo 1: La reforma de la enseñanza en un mundo en transformación. Tomo 2: La enseñanza y sus contextos. Tomo 3: La profesión de enseñar. Colección Temas de Educación. Barcelona. Ed. Paidós.

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

- BULLOUGH,R.V. Jr. (2000) Convertirse en profesor : La persona y la localización social de la formación del profesorado' Barcelona, Paidós. COLÁS,M.P.(1995) Los métodos de enseñanza : su influencia en el rendimiento escolar. Valencia. Promolibro.
- COLL,C (1986) Marc Curricular per a l'ensenyament obligatori. Departament d'Ensenyament. Barcelona . Secretaria General Tècnica. Generalitat de Catalunya.-(1987) Psicología y currículum. Barcelona Laia Editorial
- FIAPAS (CONFEDERACIÓN ESPAÑOLA DE FAMILIA DE PERSONAS SORDAS) Manual Básico de Formación Especializada sobre Discapacidad Auditiva.
- FOUREZ, G. (1994). La construcción del pensamiento científico. Madrid. Narcea. GARCÍA GONZÁLEZ, F. (1996). Diseño y desarrollo de unidades didácticas. Madrid: Editorial Escuela Española.
- GARCÍA HOZ, V. (1970). Educación personalizada. Madrid: Instituto de Pedagogía del CSIC.
- GIMENO SACRISTÁN, I. (1992). La pedagogía por objetivos: obsesión por la eficiencia. Madrid: Ediciones Morata.
- JOYCE i WEIL ,B. (1985) Modelos de enseñanza. Madrid. Anaya
- LAFEITE, R. Y FERRER, V. (1994) La metodología didáctica a l'ensenyament universitari. Barcelona. Servicio de publicaciones de la Universitat Central.
- MARTÍN,E y CERVI,J. (2006) Barcelona . Graó
- MONEREO,C. et. Al. (2001) (coord.) Ser estratégico y autónomo aprendiendo. Unidades didácticas de enseñanza estratégica para la ESO. Barcelona. Graó.
- MONEREO,C y CLARIANA,M. (1993) . Profesores y alumnos estratégicos. Barcelona. Graó.
- MOREIRA,M.A. (2000). Aprendizaje significativo. Teoría y práctica. Madrid. Visor.
- POZO MUNICIO,J.I. et.al.(2006) Nuevas formas de pensar la enseñanza y el aprendizaje. Las concepciones de profesores y alumnos. Barcelona. Graó.
- POZO, J. et alt. (1994). La solución de problemas. Santillana. Madrid.
- SANMARTÍ, N. (2007). 10 ideas clave. Evaluar para aprender. Barcelona. Graó.
- <http://convivencia.mec.es>
- <http://edualter.org>
- <http://haciaunaescuelainclusiva.blogspot.com>
- http://www.uv.es/RELIEVE/v11n1/RELIEVEv11n1_1.htm
- <http://webpages.ull.es/users/manarea/RESUMENProyectoTICCanarias.pdf>
- <http://www.cepgranada.org/~inicio/formacion/iiiencuentrogtt/comunicaciones/g149.pdf>

Bibliografía complementària

BIBLIOGRAFIA SECUNDARIA

- APARICIO, J.J. (1995) El papel de la psicología del aprendizaje en la formación inicial del profesorado .Madrid Ediciones de la Universidad Autónoma de Madrid.
- ANTÚNEZ, S. Y OTROS (1992). Del Proyecto Educativo a la Programación de Aula. Barcelona: Graó.
- AREA, M. (2006) Veinte años de políticas institucionales para integrar las TIC al sistema escolar , en Sancho, J.M(coord.) Tecnologías para transformar la educación. Madrid. Akal
- AREA, M. (2008) La integración y uso de las TIC en los centros educativos. Análisis de casos en Canarias.
- ARONSON, E. i BLANEG, N. ;STEPHAN,C.;SIKEY,J. I SUAPP,M. (1978) The Jigsaw classroom. Beverly Hills,Ca.Safe Publications,Inc. (per atenció a la diversitat).
- BARBERÁ, V. (1993). Cómo elaborar un Proyecto Curricular de Centro. Madrid: Editorial Escuela Española.
- BARTOLOMÉ, A. (2008) El profesor cibernauta. Ens posem les piles? Barcelona. Graó. BOWLER,J.P. i MORUS, I.R. (2007). Panorama general de la ciencia moderna. Barcelona. Crítica CARMEN, L. del. (1996). El análisis y secuenciación de los contenidos educativos. Barcelona. ICE- Horsori.
- CLAXTON, G. (1991). Educar mentes curiosas. Madrid. Aprendizaje- Visor.
- CUBERO ,R. (1998) Cómo trabajar con las ideas de los alumnos. Sevilla. Diada.
- FERNÁNDEZ DÍAZ, E. Y CORREA GOROSPE, J.M. (2006). La integración educativa de las tecnologías de la información y comunicación: una experiencia de acción formativa para reconstruir el currículum

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1

investigando sobre la propia práctica. En A. Méndez-Vilas, A. Solano Martín, J.A. Mesa González and J. Mesa González (Eds.)(2006)

HERNÁNDEZ, P. (1989). Diseñar y enseñar. Madrid: Narcea.

MANASERO, M^a.A. I VAZQUEZ, A. (2007). La relevancia de la educación científica. Palma. Govern Balear.

MARCHENA, R. (2005) Mejorar el ambiente de las clases de Secundaria. Un enfoque práctico para responder a la diversidad desde el aula. Málaga. Ed. Aljibe.

OSBORNE, R. i FREYBERG, P. (1991). El Aprendizaje de las Ciencias. Madrid. Narcea

ZABALA VIDIELLA, A. (1999) Enfoque glogalizador y pensamiento complejo. Una respuesta para la comprensión e intervención en la realidad. Barcelona. Ed. Graó.

<http://educaweb.com>

<http://convivencia.wordpress.com>

Altres recursos

ALTERNATIVA

<http://copoe.org>

<http://www.formatex.org/micte2006/pdf/523-527.pdf> [Párrafo añadido el 5 de Julio de 2007/ Paragraph added July 5th 2007].

Revistes

ALONSO TAPIA, J. I RUIZ, M.A. (2007) « Evaluar para el aprendizaje, aprender para estar motivado : el orden de los factores sí afecta al producto ». Revista Española de Orientación y Psicopedagogía 18

AREA, M (2007) Algunos principios para el desarrollo de buenas prácticas pedagógicas con las TIC en el aula. 'Comunicación y Pedagogía: Nuevas tecnologías y recursos didácticos 222, 42-47.

AZNAR, S. I SERRAT, E. « Piaget i Vygotsky ante el siglo XXI : referentes de actualidad « Cuadernos para el análisis 13 Univ. De Girona/Horsori.

CABALLERO, M.A. ;ESCOBAR, M.C. Y RAMOS, J. (2006) « Utilización del mapa mental como herramienta de ayuda para la toma de decisiones vocacionales ». Revista Complutense de Educación ,17

COLL, C. (1985) Acción , interacción y construcción del conocimiento en situaciones educativas. Anuario de Psicología 33.

CONTRERAS DOMINGO, J. (1991) El currículum como formación. Cuadernos de Pedagogía 194

ROIZ, M. (1997) Algunas consecuencias sociales de la implantación de las Nuevas Tecnologías de la Información y Comunicación a finales del siglo XX. Revista de Estudios Sociales y de Sociología aplicada 108, 257-269.

SANCHO, J.M. Y DE PABLOS, J. (2003) Las nuevas tecnologías de la información y la comunicación aplicadas a la enseñanza, en De Pablos j. (Coord.) : De qué hablamos cuando hablamos de educación. Madrid .Biblioteca Nueva.

TIMONEDA, C (1999) Cognición, emoción y conducta: modelo humanista- estratégico, una propuesta de diagnóstico e intervención psicopedagógica basada y desde la práctica . Revista Investigación Educativa 17,2

TIMONEDA, C y PÉREZ, F. (2000) Cognición, emoción y conducta. Girona Unidiversitat .

Diagnòstic i intervenció psicopedagògica: una visió des del model Humanista-estratègic. Àmbits de psicopedagogia .Revista catalana de psicopedagogia i educació 9